

do porównania
111

G Ł O S

Jaśnie Wielmożnego

SWIĘTOSŁAWSKIEGO

CHORĄZEGO POWIATU

Y PODSTAROSTY GRODZKIEGO KRZEMIENIECK:

ROTMISTRZA KAWALERYI NARODOWEY

POŚŁA WOŁYŃSKIEGO

Na Sessyi Seymowey Dnia 2. Czerwca R. 1789.

MIANY.

**NAYIASNIEYSZY KROLU PANIE MOY MIŁOSCIWY!
PRZESWIETNE SKONFEDEROWANE RZPLITEY STANY!**

ACZ w odrębney materyi mówić będę, atoli gdy czuła troskliwość o los współ-Braci usta otwiera, ta za błąd przerwania materyi poczytana bydź nie może; bo czekać ukończenia materyi, która cztery Miesiące już czasu zabrała, jest to zapomnieć o tym, czego teraz niezbita konieczności potrzeba w Wwdztwach Ruskich wymaga.

Prześwietne Skonfederowne Rzeplitey STANY! Już Wam wiadomo na jaki ogień naywyższego niezczęścia

))C

XVIII. 26284

<http://rcin.org.pl>

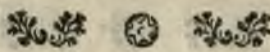
Wwdztwa Ruskie, mianowicie Woiewodztwo Wołyńskie przez mniemanych Przyjaciół naszych poświęcone było; iuż nasłuchaliście się, iak daleko płaszczykiem fanatyzmu nayszernieysze okryte zamysły, wrażona w serca ciemney obrządku Greckiego Prostoty ku wyznaniu Kościoła Łacińskiego i Panom swoim niechęć wygórowane zostały; iuż iuż tylko tey ułożoney nienawiści nie zaiął się srogi pozor, iuż przed nim uciekaiąc Obywatele puste domy zostawiali, iuż uzuchwalona Chłopów krnąbrność wszędzie bezbożnych przegrozek wydawała odgłos, są tego w różnych miejscach przygotowane a szczęściem ostrożnie doyrzane potrzebne do rzezi Instrumenta dowodami; przekonwaią o tym dostatecznie Sądownicze wyroki, działane badania, i inne tysiączne realne przekonania; naostatek mnóstwo więźniow w różnych miejscach osadzonych występku się niezapieraiących, owszem podnieę i rozdawanie pieniędzy przez Markietanów Moskiewskich opowiadaiących.

Nayiasniejszy PANIE! Nie sarka Obywateł na włożony Podatek dzieśiętogroszowy; chętnie wyswiecić swoje dochody pragnie, i nieść go na zastalenie siły Kraiowey, na zabezpieczenie całości Kraiu i samego siebie oświadcza, lecz tylko żąda, aby tey arcy potrzebney uchwały przyspieszone były zamiary, aby ten Żołnierz strzegł iego bezpieczeństwa, tak aby mógł spokojnie każdy w domu swoim zasypiać. Te to są po Prowincyach Obywatelów głosy. Obligiuą nas i zaklinaią miłością Oycyzny, abyśmy sporzszym krokiem w obradach postępowali. Mówią oni, iż zwłoka w postępowaniu Seymu teraznieyszego nie day Boże, aby nie była grobem Wolności Polskiej. Powtarzaią oni, iż Rossyi jest prawdziwym i filnym interessem, wystawiać nam zawały, abyśmy nieprzyspieszali požadanego końca wzmocnienia siły Kraiowey. Czuią i lekaią się tego Obywatele, częstokroć rospacz ich bierze, wystawu-

ią sobie, że złośliwie zgotowana intryga, zawsze podzieganą i popieraną będzie, gdy my oporem działać będziemy Rzplitey interesa. Mówię zaś nietylko powtarzając głosy Obywatelskie, ale mówię i z własnego szucia, bo będąc przytomny na Prowincyi w oznaczonym a przez Delinkwentów odkrytym do buntu i rzezi czasie, patrzyłem na ięć, łzy, i płacz niewinnego Ludu. Wzruszało się serce i zadrzała natura, widząc niedołącznych Starców, słabe Matrony z własności i domów swoich uciekających, patrząc na Matki stróskane uwożące niemowlęta, zgoła uważając w całym tym Woiewodztwie okropne boiazni niepłochey widoki. Dzieliłem los z memi Współ-ziomkami co moment okropniejszych wyglądając; iakoż gdyby nie ogólna determinacya wzięcia się do obrony, pewnie zaiadłości podmowionej pieniędzmi, od Markietanów i Piliponow Moskiewskich rozdawanemi podsycaney, krwawą śtalibyśmy się byli Ofiarą.

Nayaśniefzy PANIE! Przeświefne STANY! Acz te ogień teraz nieco przytłumiony, ale aby zupełnie już był wygaszony, przeświefczyć się nie mogą; przeto aby tak militarna jako Cywilna ostrożność nayfilniefza była, Waszey KROLEWSKIEY Mci i Przeświefnych STANOW dopraszać mi się przychodzi. Co do militarney, za Ordynansami Przeświefney Kommissyi Woyskowej przecież choć nierychfo doczekało się Woiewodztwo Wołyńskie Woyska Kraiowego, to aby zamtąd ruszane niebyło, niofę do Waszey KROLEWSKIEY Mci, i do Was Przeświefne STANY filne prozby. Co do Cywilney ostrożności: Godni a w całym Narodzie ukochani i ze wfzech miar wielbieni Stanu Rycerkiego Marszałkowie polecili, aby w Grodach Sądy Kryminalne nieufannie były; te są porozpoczynane, w każdym Powiecie kontynuują się, lecz to jest rzecz niepodobna, aby Sędziowie mający swoje różne domowe zatrudnienia, nieprzerwanie takowych Sa-

 dów całorocznie pilnowali, a iednakowoż iż bydz powin-
 ny konieczna wyciąga potrzeba. Druga ieszcze okoliczność
 do Woiewodztw Statutem Lit: sędzących się; w Łacińskich
 Kancellaryach dwie Osoby Sądy Grodzkie sędzą, w Wo-
 iewodztwach zaś Statutem Lit: sędzących się w trzech O-
 sobach koniecznie sędzone bydz powinny; w Łacińskich
 Kancellaryach aby iedna Osoba Sądowa ziechała, dobra-
 wszy Surrogata Sądy sędzić może, w naszych Woiewodz-
 twach dwie koniecznie Osoby znajdować się mają, a na
 mieysce tylko trzeciej obiera się Surrogat. Tak połączone
 okoliczności częstokroć wydarzyć mogą, że w naypotrze-
 bniejszym i naygwałtowniejszym czasie Sądy sędzić się nie
 będą mogły. Otoż to jest moją prozbą do Waszey KRO-
 LEWSKIEY Mei, do Was Prześwietne STANY, aby wzor-
 em Łacińskiej Kancellaryi w iednym tylko terazniejszych
 rozruchów przypadku, Woiewodziwa Statutem Lit: za-
 szczycone, dwóch Surrogatów przy iedney Sądowej Oso-
 bie zasądzić dozwole nie miały, do czego przygotowany
 podam Projekt.

Prześwietne Skonfederowane Rzplitey STANY! Patrz-
 cie na siłą wniołku mego potrzebę; w Powiecie Krze-
 mienieckim osadzonych sto kilku znajduie się Areszta-
 nów, ia tego Powiatu będąc Podstarostą tu dopełniam obowią-
 zku Funkcyi publiczney, gdyby Sędzia lub Pisarz zachor-
 rował (iakoż iuż takowy przed wyjazdem moim wydarzył
 się przypadek) dla niemożności dwóch Surrogatów zasą-
 dzenia Sądyby wakowały; oddaę tedy tę moją pro-
 zbę rozwadze Prześwietnych STANOW, i stołownie do
 wniołku sporządzony Projekt czytam.

XVIII. 2. 284